

מדינת ישראל

ועדות המשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ 3/2/25

תאריך: 31/3/25

ב' ניסן תשפ"ה

ועדה מיוחדת לפי סעיף 44א לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976

ד"ר יוסף בר - יו"ר נציג המנהל הכללי
ד"ר תמר הלפרין - נציגת הסתדרות הרופאים
עו"ד זמירה גולדנר - נציגת היועצת המשפטית לממשלה

המבקש: המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות

מייל: tvia.mishmaat@MOH.GOV.IL

ע"י ב"כ התובע הראשי למשרד הבריאות, עו"ד תומר דגני חנית

נגד

המשיב: ד"ר אריה לוין

ע"י ב"כ עו"ד ליאור אפשטיין

המלצת הועדה לפי סעיף 44א לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976

הוועדה

1. בתאריך 04/02/2025 הגיש התובע עו"ד דגני-חנית בקשה לפי סעיף 44א לפקודת הרופאים שעניינה התלית רישיונו של המשיב לעסוק ברפואה.
2. בתאריך 18/3/25 מינה המשנה למנהל הכללי, ד"ר ספי מנדלוביץ את הח"מ כתברי ועדה אשר תדון בבקשה לפי סעיף 44א לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976 (להלן "הפקודה"), שהגיש התובע כנגד המשיבים, ותגיש המלצתה תוך 14 ימים.
3. הוועדה קיימה דיון ביום 19/3/25 בנוכחות המשיב ובא כוחו.

4. במהלך הישיבה ביקש ב"כ המשיב להגיש לוועדה חומר ראיות מהתיק המתנהל, ב"כ המבקש עמד על כך שיוגש כל חומר החקירה, כולל פרוטוקול ומוצגים במלואו, ולא לקט נבחר של מוצגים וראיות.
5. במהלך הדיון הבענו את דעתנו לפיה בשלב זה, בו כמעט הסתיימה פרשת התביעה בהליך הפלילי, נתקשה לעשות שימוש בחומר ראיות שיוצג לעיונו, וחובק למעלה מאלף עמודים. ב"כ המשיב ביקש להצביע על כרסום בראיות לכאורה ששימשו להכנת כתב אישום ואף שספק אם יש בסמכותנו להעריך את משקל הראיות או מהימנות העדים, התרנו לב"כ המשיב לעשות כן.
6. בסמוך לאחר מכן, בהודעה בכתב לוועדה, וויתר ב"כ המשיב על הגשת חומר הראיות והגיש בקשה להגשת חומר ראיות חלקי הכולל התכתבויות ותגובות ברשתות החברתיות בקשר למתלוננת באישום הראשון וכן עדות של עד תביעה, שלדבריו נכח בעת בדיקת המתלוננת באישום החמישי.
7. עוד התבקשנו ע"י ב"כ המשיב לקבל את מסקנותיו וקביעותיו המתייחסות לעדויות שנשמעו בבית משפט, מבלי להציג בפנינו.
8. ב"כ המבקש התנגד לבקשה, וסבר בצדק כי מדובר ב"לקט" של עובדות ומסקנות המובאות בפני הוועדה באופן חד צדדי.
9. למעלה מן הצורך, עיינו בחומר שצורף לבקשה. למיטב הבנתנו והיכרותנו המוגבלת עם התיק, עדותו של ד"ר הווארד נוגעת, לכל היותר, לאישום חמישי. אין בידינו כלים להערכת תרומתה של חקירתו הנגדית לכרסום בראיות התביעה לאישום זה.
10. בנוסף, החלטנו כי אין בידינו אפשרות להעריך את מהימנותה של המתלוננת באישום הראשון אשר פרסמה פוסטים ברשת חברתית, במנותק מכלל הראיות, ואין בכוונתנו לעשות כן.
11. אשר על כן נדחתה בקשת המשיב לקבלת "לקט" ראיות מהתיק המתנהל, או פרשנות של שורות ספורות של ב"כ המשיב לתהליכים שאירעו בבית המשפט. בוודאי שלא נוכל להסיק מראיות אלה על כרסום בראיות ששמשו בסיס לכתב האישום.
12. דחינו גם את בקשתו החילונית של ב"כ המשיב לפיה ב"כ המבקש יוכל להגיש לנו ראיות לפי הבנתו מתוך כלל החומר שיועמד לרשותו.

חלק כללי

13. הבקשה להתליית רישיונו של המשיב לעסוק ברפואה, הוגשה בעקבות דיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי (בשה"ת 68804-03-22) ביום 27/1/25 בפני כבוד השופט ציון קפאח ובו הוחלט, בין היתר כדלקמן: - "לאחר ששקלתי מכלול הנתונים המפורטים לעיל, הגעתי לכלל מסקנה שיש להותיר על כנו את האיסור בעיסוק ברפואה. בטרם חתימה, אני מפנה הגורם המוסמך במשרד הבריאות לשם מתן החלטה בענייניו של המבקש לכאן או לכאן. ברי כי להחלטה זו יכולה להיות רלוונטיות לבקשת המבקש, ככל שיוחלט שלא להתלות את רישיונו".
14. המשיב הוא רופא מומחה בתחום גסטרואנטרולוגיה ילדים משנת 1998 ומנהל היחידה לגסטרואנטרולוגיה בבית חולים וולפסון. המשיב מטפל בחולים בתחום מומחיותו גם במרפאותיו הפרטיות ברחובות ובתל אביב ובמרפאות קופת חולים.

15. במהלך שנת 2022 הוגש כנגד המשיב כתב אישום (תפח"ע 68888-03-22 בית משפט מחוזי תל אביב). כתב האישום מנה במקור חמישה אישומים, וכיום לאחר ביטול האישום הרביעי מונה כתב האישום ארבעה אישומים שעניינם עבירות מין שביצע המשיב בארבע מתלוננות שונות, בהן שתי מטופלות קטינות, מטופלת בגירה בה טיפל לאורך שנים, ואימו של מטופל קטין.

16. במסגרת הליכי המעצר שוחרר המשיב ביום 30/12/2021 בתנאים מגבילים ובהם איסור עיסוק ברפואה, כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת הרופאים. בהחלטת בית המשפט הנכבד נקבע כי המשיב יהיה רשאי לבצע פעולה הקשורה בניסיון הרפואי שלו הכוללת מפגשים ומיזמים עסקיים ובלבד שלא בקשר לחולה ספציפי. בנוסף נאסר על המשיב ליתן הרצאות. ביום הגשת כתב האישום הוארך תוקף התנאים המגבילים עד לתום ההליכים הפליליים נגדו, והם בתוקף עד היום.

17. ביום 30/4/24 הוגשה בקשת הפרקליטות לחילוט ערבויות, וזאת לאור הפרת תנאי השחרור על ידי המשיב, בכך שעסק ברפואה כאשר הגיע לביתה של מטופלת שלו, קטינה, בדק אותה ואף כתב מסמך של סיכום הביקור. המסמך הופנה לרופאה המטפלת של הקטינה.

18. במהלך הדיון בבקשה לחילוט ערבויות קבע בית המשפט הנכבד :-

- א. המשיב הפר את התנאי המגביל בכך שבמהלך הביקור בדק את הקטינה על אף האיסור המפורש ואף הוציא מכתב הפניה לרופאה המטפלת.
- ב. בבחינת טיב וסוג ההפרה, ובהתחשב במאפייני ביצוע העבירות שבכתב האישום שהמכנה המשותף לכולן הינה שהות בארבע עיניים של המשיב עם המתלוננות השונות, הבדיקה במקרה הנטען התקיימה בנוכחות ההורים, נערכה בדיקה חיצונית לצוואר הקטינה, ולכן ההפרה מצויה במדרג הנמוך, מבלי להקל ראש בהפרה עצמה.
- ג. בית המשפט הורה על חילוט סכום של 10,000 ₪ מכספי ההפקדה שהפקיד המשיב בקופת בית המשפט.

19. בתאריך 27/1/25 דן בית המשפט הנכבד, כבוד השופט קפאח, בבקשה להקל בתנאי שחרורו של הנקבל, וליתן לו היתר לעסוק ברפואה באופן מוגבל, וזאת לאור חלוף הזמן, כרסום בחומר הראיות ורצונו של המשיב, שהוא בעל מומחיות ייחודית בתחומו, לעזור למטופליו הסובלים סבל רב. הפרקליטות התנגדה לבקשה בנימוק שאין במתווה שהוצע על ידי ההגנה, נוכחות אדם נוסף בחדר הבדיקה, כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב. עוד ציינה הפרקליטות כי המבקש אינו ראוי לאמון לאור הפרת תנאי שחרורו שנדונה בבית המשפט ימים ספורים קודם לדיון זה.

20. בית המשפט הנכבד דחה את הבקשה ולהלן תמצית נימוקיו :-

- א. התיק עומד בפני סיומו במהלך שנת המשפט הקרובה.
- ב. בעניינו של פרופ' אלקלעי, אליו הופנה על ידי ב"כ המשיב, הותלה רישיונו לעסוק ברפואה למשך 6 חודשים. כך שאין במקרה זה כדי לסייע בידי המשיב בבקשתו להקל במגבלות עיסוקו כרופא.
- ג. המתווה המוצע של בדיקה רפואית בנוכחות אדם נוסף – אינו ניתן לאכיפה, זאת בצל החלטה קודמת על הפרת תנאי המגביל את סמכותו של המשיב לעסוק ברפואה.

כתב האישום

תקצר היריעה מפירוט מלוא כתב האישום החריג בחומרתו, נביא להלן את עיקריו, וכתב האישום בשלמותו צורף כנספח ב' לבקשה ויהווה חלק בלתי נפרד מחוות דעתנו.

21. **באישום הראשון** - הואשם המשיב בעבירות רבות של אינוס קטינה, ומעשים מגונים (ריבוי עבירות) בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים. המעשים נמשכו לאורך כשנתיים במספר רב של פעמים. מעשי המשיב החלו כשהקטינה היתה בת 12 שנים ועד גיל 14, במקרים רבים בהם הגיעה לצורך טיפול רפואי אצל המשיב בבית חולים וולפסון.

המשיב שכנע את המתלוננת שאין צורך בנוכחות אמה בחדר הבדיקה והיא יכולה להמתין מאחורי הווילון. במהלך הבדיקה, ובבדיקות רבות לאחריה, ביצע הנקבל בדיקות גופניות במתלוננת הנחזות להיות טיפול רפואי מקובל, הוריד את תחתוניה, הסתכל על איבר מינה, נגע בו, החדיר אצבע לאבר מינה ומישש את החזה שלה. בסיום הבדיקה דרש מהמתלוננת לחבקו ולנשקו בנוכחות הוריה. כאמור, המעשים חזרו על עצמם גם במהלך ביקורים נוספים רבים במרפאתו, באופן הנחזה להיות טיפול רפואי במחלה הכרונית ממנה סובלת הקטינה.

22. **באישום השני** – מואשם המשיב באינוס אמו של מטופל קטין, כבן שנתיים, שטופל בקביעות על ידו בבית חולים וולפסון, תוך שימוש בכוח ובאלימות כלפיה, וזאת לאחר שהזמינה לחדרו לקבל מסמכים רפואיים הנוגעים לקטין. המשיב נעל את דלת החדר ותוך שימוש בכוח הפשיט את מכנסיה ותחתוניה והחדיר אצבע לאבר מינה. המתלוננת הדפה בכוח את המשיב מעליה ונמלטה מהחדר. למעשים קדמו הטרדות מיניות שכללו מגע בשדיה, נשיקה כפויה על פיה והטרדות מילוליות בעלות תוכן והקשר מיני, כל זאת בתקופה בה היה הקטין מאושפז בבית חולים וולפסון.

23. **באישום שלישי** – מואשם המשיב במעשים מגונים (ריבוי עבירות) בכך שביצע פעמים רבות מעשים מגונים בחולה צעירה, שטופלה על ידו לאורך שנים. המשיב ביצע בה בדיקה רקטאלית ובסמוך לאחר מכן כפה עליה מגע, חיבוק ונשיקה על פיה. המעשים בוצעו בבית חולים וולפסון לשם הזמין המשיב את המתלוננת לצורך טיפול רפואי בעת שמצבה הבריאותי החמיר. בהמשך הזמין אותה למרפאתו הפרטית בתל אביב בתואנה ששם יוכל להקל על מצבה. גם שם, לאחר שביצע בה בדיקה רקטאלית, כפה עליה חיבוק ונשיקה על פיה, ניסה למשש את שדיה חרף התנגדותה וללקק את פטמתה, המעשים חזרו על עצמם פעמים רבות כשבחלקן אבר מינו זקור. בשנת 2018 פנתה המתלוננת למשיב והתלוננה על החרפה במצבה, המשיב הורה לה לפשוט את בגדיה ולשכב על המיטה. בעודה שוכבת על מיטת הטיפולים נגע המשיב בכל חלקי גופה העירום לרבות בשדיה ובאבר מינה מעל לתחתוניה.

24. אישום רביעי – בוטל.

25. **באישום חמישי** – מואשם המשיב באינוס במרמה של קטינה כבת 16 שנים. הקטינה המתינה עם אמה לבדיקה רפואית אצל ד"ר הווארד, שהיה רופאה הקבוע, ובעודה ממתינה הזמין אותה המשיב להיבדק על ידו בתואנה שד"ר הווארד עסוק. המשיב שכנע את הקטינה שאין צורך בנוכחות אמה במהלך הבדיקה ואמה נותרה להמתין מאחורי הווילון. בתואנה שמדובר בבדיקות רפואיות הנדרשות לצורך הטיפול בה, ביקש מהמתלוננת להתפשט והיא נותרה עירומה לחלוטין. המשיב ביצע בה בדיקה רקטאלית, מישש את בטנה, החדיר אצבע לאבר מינה פעמיים. בתום הבדיקה הודיעה ש"הכל תקין" והורה למתלוננת ואמה להמתין לד"ר הווארד.

טיעוני ב"כ המבקש

26. המשיב נתפס כשהוא מפר את תנאי השחרור לפיהם נאסר עליו לעסוק ברפואה. המשיב הגיע לבית חברים, בדק את בתם הקטינה בנוכחות הוריה וערך מסמך רפואי המופנה לרופאה המטפלת. רק במקרים נדירים מתגלה הפרה של תנאי הגבלת עיסוק.

27. הפרה זו מטילה צל כבד על שיקול הדעת של המשיב ועל היכולת ליתן בו אמון. מגבלות המוטלות על רופא בתקופת התלייה וכוללות תנאים מגבילים שונים מבוססות על אמון מוגבר ברופא שלא יעסוק בתחום בו הוגבל עיסוקו.

28. כתב האישום שהוגש נגד המשיב חמור לאין ערוך משתי ההחלטות שהוצגו בפני הוועדה ובהם הותלה רישיונם של הרופאים ל-6 חודשים, בעניינם של פרופ' אלקלעי וד"ר גיא רופא.

29. בענייננו – יש ריבוי של מעשים וחזרה עליהם, בשני מקרים מדובר בקטינות, אחת מהן היתה כבת 12 שנים בעת שהחלו המעשים. בכתב האישום יש גם אונס של ממש תוך שימוש באלימות של אמו של קטין שהיה מאושפז בבית החולים.
30. קו ההגנה של המשיב אינו ידוע בשלב זה, אין כאן הסכמה, ולא יכולה להיות הסכמה בעניין של הקטינות. גם אם הטענה היא של טיפול מקובל, והיא תתקבל על ידי בית המשפט – יש כאן התנהגות בלתי הולמת.
31. במענה להצעת ב"כ המשיב להגביל את עיסוקו כרופא לשיחות זום של יעוץ למטופלים – אפילו רק בנושאי דיאטה – זה עדיין בתחום עיסוקו כרופא. שילוב דיאטה נעשה בדרך כלל בהמלצות לביצוע בדיקות ולעיתים גם נטילת תרופות, ולכן מדובר בעיסוק ברפואה.
32. ההפרה שנדונה בבית המשפט היא מהותית, אין מדובר בהפרה רגעית של הושטת טיפול חירום לאדם שקורס מול עיניו. יש כאן תהליך – המשיב התקשר לשאול לשלום הקטינה, הוזמן לבקר בביתה, בדק אותה בניגוד לאיסור המפורש בתנאי המגביל ואף הוציא מכתב הפניה לרופאה המטפלת – זה עיסוק ברפואה.
33. במענה לטענת ב"כ המשיב על השיהוי בהגשת הבקשה – התביעה במשרד הבריאות עקבה אחר הגשת כתב האישום, ידענו שיש מגבלות על עיסוקו כרופא וראינו בכך הגנה ראויה על שלום הציבור.
34. בית המשפט שוקל את שיקולי ההגנה על ציבור המטופלים, על וועדה זו לשקול בנוסף גם את השאלה של אמון הציבור במקצוע הרפואה. האם רופא שמואשם באינוס מטופלות קטינות או באינוס אמו של קטין יכול להמשיך להציג עצמו כרופא, להזמין את הציבור להתייעץ איתו אפילו בזום? האם הזום ייצר את הריחוק הנדרש מהמטופלים?
35. בכתב האישום הציע המשיב למטופלת שטופלה אצלו במסגרת ציבורית להגיע למרפאתו הפרטית לקבלת סיוע טוב יותר למצבה. המשיב במעשיו המצטברים הוכיח שאין לו גבולות או שמירה על כללי התנהגות מקובלים ולכן אין ליתן בו אמון.
- טיעוני ב"כ המשיב**
36. בפרשה זו נחקרו 15 מתלוננות ובפנינו כתב אישום המתייחס לארבע מתלוננות בלבד. ב-9 המתלוננות שתלונתן נסגרה, בוצעה בדיקה וגינאלית והפרקליטות קיבלה את טענתו לפיה מדובר בפעולה רפואית לגיטימית.
37. אנחנו מסכימים כי במקרה של הקטינות אין צורך או הצדקה רפואית לבדיקה וגינאלית. טענת המשיב היא כי מדובר בעלילה מרושעת שריסקה את חייו.
38. המשיב הוא אחד המומחים היחידים בעולם העוסק במחקריו בקשר בין תזונה לבין מחלות מעי. זה רלוונטי גם בבדיקת האטרופיה (דילול) של השד, שנועדה לצפות את התפרצות מחלת הקרוהן או הקוליטיס, כיוון שהגוף אינו מעכל נכון את המזון.
39. במענה לשאלת הוועדה מדוע לא לקדם שיטות מחקר מתקדמות שכרוכות במישוש איברים אינטימיים בנוכחות אדם נוסף בחדר הבדיקה כדי למנוע קונוטציה מינית או חשש אצל המטופלת, השיב ב"כ המשיב כי בדיקות וגינאליות נערכות תמיד בליווי.

40. במהלך ניהול התיק התגלו בקיעים וסתירות בעדות המתלוננת באישום הראשון. לטענתה אין צורך בבדיקה רקטאלית בבדיקה גסטרואנטרולוגית. במשטרה אמרה שנבדקה וגינאלית וסתרה את עצמה בעדות לעומת פוסטים שפרסמה ברשתות החברתיות. לאחר סיום עדותה, התגלו פרסומים חדשים הקשורים בה, היא הוחזרה לדוכן העדים לאחר השלמות חקירה וקו ההגנה התחזק מאוד, בכך שככל הנראה החליפה בבדיקה רקטאלית בבדיקה וגינאלית.
41. באישום החמישי – המתלוננת שהיתה קטינה בעת הטיפול, אובחנה על ידי המשיב כסובלת מתסמונת מינכהאוזן ומלינגרינג (התחלות). בעת הבדיקה שלה היה רופא נוסף בחדר, ד"ר הווארד, (שאת עדותו התבקשה הוועדה לקבל לצורך ההחלטה). המתלוננת מתארת בבדיקה בעירום מלא, טענתו היא שמדובר בפנטזיה ולא היו דברים מעולם.
42. אין ציפייה שהוועדה תקבע שהתיק קרס, אולם מאז הגשת כתב האישום חלו התפתחויות רבות לטובת ההגנה.
43. לגבי ההפרה הנטענת, משפחתה של הקטינה בה טיפל לאורך שנים ביקשה ממנו לבוא. הוא נגע לה בצוואר, בבדיקה חיצונית בנוכחות הוריה, כדי לבדוק אותה וכתב מסמך לרופא המטפל ולא גבה תשלום על הבדיקה. לכל היותר ניתן לראות בכך טעות בפרשנות ההגדרה של איסור לעסוק ברפואה. המסמך נכתב לרופא המטפל כבקשה ולא הוראה, ונחתם בתואר שהוא נושא כדין גם בתקופת ההגבלה "פרופ' אריה לוין". זה לא מכתב טיפול, אין לו משמעות רפואית ולכל היותר מדובר בהפרה שאינה חמורה.
44. הורים לילדים שחולים במחלות מעי, מתקשרים אליו בדמעות ותחנונים לעזרה. המשיב בולם את הפניות אליו גם כשמדובר בבקשת הורים ליעוץ תזונתי.
45. כתב האישום הוגש לפני שלוש שנים, הוועדה מתכנסת רק כעת, האם היה סיכון למטופלים בתקופה שחלפה מאז הגשת כתב האישום? ב"כ המבקש השתהה בהגשת הבקשה וזה מצביע על כך שלא נשקף סיכון לציבור מהמשיב.
46. המשיב מחזיק במיומנות רפואית נדירה וייחודית. הוא מפתח דיאטה ותזונה כהגנה מפני מחלות מעי וכדי לאפשר למטופליו איכות חיים סבירה. בנסיבות העניין תתבקש הוועדה לאפשר למשיב לנצל את מומחיותו הרפואית במסגרת ייעוץ רפואי בזום, לא בהכרח בנוכחות החולה, ואפשר גם בנוכחות רופא נוסף. בהצעה זו תושג מטרה כפולה – המטופלים יקבלו מידע רפואי חשוב שיועבר אליהם באמצעות הרופא המטפל ולא באופן ישיר מהמשיב. הבדיקות אם תידרשנה תיערכנה על ידי הרופא המטפל ויש כאן איזון שנועד לשמור על ציבור המטופלים.
47. עולמו של המשיב קרס עליו, הוא מבכה את גורלו, ואינו מנצל את ההיתר שניתן לו במסגרת ההגבלות של בית המשפט. ההגבלה המוצעת תאפשר לו לעזור לחולים מבלי לאפשר קשר ישיר כלשהו עם החולה. בתנאי ההגבלה שהטיל בית המשפט על המשיב יש אפשרות לפעילות רחבה יותר מזו המוצעת כאן.
48. את החלטת כבוד השופט קפאח ניתן לפרש כאומרת שהיו אירועים מאז הגשת כתב האישום ולוועדה יש כלים לעשות איזון, ולכן כל מגבלה שתטיל הוועדה תתקבל על ידי בית המשפט.
49. הצעתנו היא לאפשר למשיב לקיים פגישות זום עם הרופא המטפל, שיערוך את הבדיקות הרפואיות ובדיקות המעבדה והמשיב יוכל להתאים לחולה דיאטה שרשומה על שמו ופותחה יחד עם חברת נסטלה העולמית. אין כאן פגיעה באמון הציבור.

50. למשיב עומדת חזקת החפות. מה יקרה אם יזוכה בסוף ההליך? איך ניתן יהיה לפצות על השנים האלה בהן הורחק ממקצועו וממחקריו?

דברי המשיב לוועדה

51. המשיב לטענתו הוצג בכנסים רפואיים ובמאמרים כמומחה מס' 1 בעולם למחלת הקרוהן. חלק מהדיאטות עדיין בשלב מחקר אולם המחקרים בבתי החולים הופסקו אחרי הגשת כתב האישום. הדיאטות הן בעלות פוטנציאל למהפכה בטיפול במחלות מעי.
52. המשיב מוכן להתחייב לשיחות בזום גם ללא תשלום, במטרה לעזור לחולים, בשל הידע הייחודי שברשותו.
53. לבקשת הוועדה תיאר את שיחות הזום שהוא מבקש לערוך – השיחות יערכו עם בני המשפחה או עם מטופל מבוגר, וייתכסו לסוגי מזון בשילוב עם תרופות. לא ניתן לערוך אבחון בזום ולשם כך יצטרך לסמוך על רופאים אחרים, קיימת אפשרות שיחלוק עליהם ויציע תרופות אחרות או בדיקות אחרות.
54. לשאלות הוועדה האם התאמת דיאטה לחולה על סמך אבחון ובדיקות אינו טיפול רפואי הודה המשיב כי יעוץ תזונתי קשור גם באבחון וגם במתן תרופות או איזון תרופות.

דיון והמלצה

55. בפנינו כתב אישום חמור המתאר שורה של מעשים מיניים חמורים במטופלות, שתיים מהן קטינות, שבוצעו במסווה של טיפול רפואי מקובל. במתלוננות בוצעו בדיקות רקטאליות ובדיקות וואגינליות, בדיקות של מישוש החזה, והפשטתן. בנוסף, בפנינו אישום חמור של אינוס תוך שימוש באלימות כלפי אמו של קטין בן שנתיים שהיה מאושפז בבית החולים במחלקת ילדים, כשלמעשה זה קדמו הטרדות מיניות וכפיית מגע גופני.
56. השאלה המרכזית - האם מדובר בטיפול רפואי מקובל, או במתלוננות שטו עלילה מרושעת נגד המשיב מונחת לפתחו של בית המשפט הנכבד, ששמע את המתלוננות, ישמע את המשיב ומומחים מטעמו ויכריע בשאלה זו.
57. בזהירות נאמר כי ספק בעינינו אם מדובר בטיפול רפואי מוכר ומקובל. רמז לכך שמענו גם מהמשיב וב"כ שרמזו לקשר בין תזונה לקויה לרקמת השד, תחום עיסוק ייחודי למשיב, שעדיין בשלבי מחקר. גם אם נרחיק לכת ונניח, לטובת המשיב, שמדובר בטיפול רפואי לגיטימי, הרי שעצם העיסוק בבדיקת איברים מוצנעים, במגע בגופן של קטינות או אישה צעירה – מצדיק זהירות יתר, הסבר מפורט וקבלת הסכמה מדעת לבדיקה המתוכננת לרבות שיתוף ההורים בבדיקה, וביצועה בנוכחותם. לא שמענו על כך מהמשיב.
58. אבן יסוד מרכזית ביחסים בין מטפל למטופל היא דוקטרינת ההסכמת מדעת שעוגנה על ידי המחוקק בחוק זכויות החולה. סעיף 13(א) לחוק מצווה שלא יינתן טיפול רפואי למטופל אלא אם המטופל נתן לכך הסכמה מדעת. דוקטרינת ההסכמה מדעת באה, בראש ובראשונה לקדם את האוטונומיה של הפרט ולהבטיח שהוא יהא אדון לכל מה שנעשה בגופו. תכלית נוספת של דרישת ההסכמה מדעת היא לצמצם ככל שניתן, תופעות של תרמית, כפיה ולחץ בלתי הוגן ביחסים שבין מטפל למטופל. (ר' בעניין זה ע"פ 1204/23 מ"י נגד מיכאל שטטמן (סעיפים 91, 92), ע"פ 7024/93 אליהו פלח נ' מדינת ישראל (פסקה 10 לפסק הדין של השופטת דורנר, פסקה 7 (ב) לפסק דינו של השופט קדמי), ע"פ 8561/22 מ"י נ' חורי (פסקה 73).

59. החובה לדאוג לאוטונומיה של המטופלת ולקבל ממנה הסכמה מדעת חשובה שבעתיים בבדיקה פולשנית לאיברים אינטימיים. הסכמה מדעת פירושה מידע על התהליך העומד להתבצע, קבלת אישור וקבלתו תוך מתן מידע רפואי מלא.
60. בכללי האתיקה של ההסתדרות הרפואית בישראל, תחת הפרק יחסי רופא מטופל יוחד פרק משנה לבדיקות באזורים האינטימיים בגוף המטופל בו מודגשת חובתו של הרופא לגלות רגישות יתרה במהלך בדיקה באזורים הללו, במיוחד כשהמטופל חשוף. (ר' כללי האתיקה של ההסתדרות הרפואית בישראל עמ' 18).
61. ככל שמדובר בטיפול ייחודי ובלתי מקובל, יש צורך במשנה זהירות ובהסכמה מדעת גם לעובדה שמדובר בטיפול החורג מנורמות מקובלות.
62. מעובדות כתב האישום עולות תהיות לגבי התנהלותו של המשיב, תהיות שיש בהן כדי לסייע בידינו בשאלה האם יש ליתן בו אמון ולהקל במגבלות שהוטלו עליו ואסרו עליו לעסוק ברפואה.
63. בשני מקרים בהם בדק המשיב קטינות – הורחקו אימהותיהן מחדר הבדיקה בתואנת שווא שנוכחותן אינה נדרשת. המשיב – לאחר בדיקה וגיאולית דרש מהמתלוננות לנשק ולחבק אותו בנוכחות הוריהן, חלק מהבדיקות בוצעו בעירום מלא, ובחלקן המשיב הוא שהסיר את תחתוניהן של המתלוננות לצורך הבדיקה.
64. שמענו בקשב רב את טיעוני הצדדים, ונתנו דעתנו על ההפרה שמצביעה על העדר גבולות וחוסר הבנה של המשיב את המגבלות המוטלות עליו ותכליתן איסור עיסוק ברפואה והרחקתו ממטופלים ובני משפחותיהם.
65. חוסר הבנה זה בא לידי ביטוי בהצעה שהציע ב"כ המשיב לוועדה לגבי הקלה בהגבלות שהוטלו על המשיב. ב"כ המשיב הציע לוועדה לאפשר למשיב לקיים פגישות בזום עם גורמים מקצועיים טיפוליים, באופן שלא יהיה מגע עם מטופלים אלא עם רופא מטפל למשל.
66. משיבשנו מהמשיב, שביקש לשאת דברים בפנינו, לתאר כיצד יתנהלו שיחות אלה – תיאר בפנינו שיחה עם קרובי משפחה של מטופלים קטינים, או כשהמטופל בוגר – קיום שיחה בזום עמו. בפער שבין הצעת ב"כ המשיב לבין ההבנה של המשיב את ההצעה לשיחות שיתקיימו בזום, יש לטעמנו די כדי לשכנע שלא נוכל ליתן בו אמון שידע להרחיק עצמו ממטופלים ובני משפחותיהם.
67. על אף האמור בחנו את הצעת ב"כ המשיב – לפיה יותר למשיב לקיים שיחות יעוץ בזום עם רופאים מטפלים. גם הצעה זו אינה נעדרת חשש ואין בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת לציבור. שיחת יעוץ בזום, גם ביעוץ תזונתי בלבד כרוכה בעיסוק ברפואה, במתן הדרכה לרופא המטפל לגבי בדיקות מעבדה או בדיקות פיזיות, לגבי נטילת תרופות או איזון תרופתי, ולטעמנו אין להרשות זאת.
68. שקלנו גם את טענתו של ב"כ המשיב לפיה השתהות התביעה בהגשת הבקשה לפי סעיף 44א מצביעה על כך שככל הנראה לא נשקפה סכנה לציבור, בהעדר החלטה לגבי התליות רישיונו או הטלת מגבלות על עיסוק כרופא. בעניין זה השיב ב"כ המבקש כי לאורך כל התקופה נשמרה ההגנה על הציבור במסגרת ההגבלות שהוטלו בהליך הפלילי, ולכן לא מיהרה התביעה להגיש בקשה זו.

69. מקובלת עלינו עמדתו של ב"כ המבקש לפיה לא נשקפה כל סכנה לציבור מאז הגשת כתב האישום ועד להגשת הבקשה לפי סעיף 44א לאור החלטת בית המשפט והגבלת עיסוקו כרופא. יחד עם זאת, טוב היה עושה ב"כ המבקש אילו הגיש בקשה זו בסמוך להגשת כתב האישום, ולא ממתין להחלטת בית המשפט המבקש את עמדת משרד הבריאות.

70. עוד נפנה להחלטות קודמות במסגרת סעיף 44א, בעניין ד"ר גיא רופא ופרופ' אלקלעי. בהם הורה המשנה למנכ"ל על התליית רישיון למשך ששה חודשים, בנסיבות חמורות פחות מאלה המתוארות בכתב האישום שבפנינו.

71. שמענו בקשב רב את טיעוני ב"כ המשיב לגבי כרסום בראיות ששמשו בהגשת כתב האישום. כאמור, אין בידינו הסמכות או הכלים להכרעה בשאלה זו. בידי ב"כ המשיב שמורה הדרך לפנות לבית המשפט בכל טענה של הפחתת עוצמת הראיות או בערעור מהימנות עדי התביעה. ככל שבית המשפט הנכבד יחליט שחל כרסום משמעותי בראיות, שיש בו כדי להשפיע על כתב האישום, יוכל ב"כ המשיב לפנות אלינו בבקשה לעיון חוזר.

72. אשר על כן אנו ממליצים על התליית רישיונו של המשיב לעסוק ברפואה למשך 6 חודשים.

ד"ר יוסי בר	ד"ר תמר הלפרין	עו"ד זמירה גולדנר
יו"ר הוועדה	חברת וועדה	חברת וועדה